

Országgyűlés Hivatala

Irományszám:

J/2098/C

Érkezett: 2007 APR 19.

Az Országgyűlés
Emberi jogi, kisebbségi, civil- és
vallásügyi bizottsága

Dr. Szili Katalin Asszonynak
az Országgyűlés elnökének

Bizottsági ajánlásHELYBEN**Bizottsági ajánlás általános vitához**

Az Országgyűlés
Emberi jogi, kisebbségi, civil- és vallásügyi
bizottságának

a j a n l á s a

a J/2098. számon előterjesztett, Az állampolgári jogok országgyűlési biztosának és
általános helyettesének 2006. évi tevékenységéről szóló beszámolóhoz

Tisztelt Országgyűlés!

Az Országgyűlés Emberi jogi, kisebbségi, civil- és vallásügyi bizottsága a 2007. április 17-ei ülésén a beszámolót első helyen kijelölt bizottságként megvitatta és ahhoz a Házsabály 95. § (2) bekezdése alapján az alábbi általános vitát előkészítő ajánlást nyújtja be:

A beszámoló megfelel az Alkotmány 32/B. § (6) bekezdésében és az országgyűlési biztosokról szóló 1993. LIX. törvény 27. § (1) bekezdésében meghatározott kötelezettségeknek. A beszámoló átfogó képet ad az alkotmányos jogok hatósági eljárásokkal kapcsolatos biztosításának helyzetéről a panaszok típusai című első hosszú részben. A kötet második része az Országgyűlés szempontjából talán a legfontosabb, a jogalkotással összefüggő ombudsmani tevékenységet elemzi átfogóan, részletezve a korábbi években és a tárgyévben tett, teljesült, eddig nem teljesült, fenntartott és új ajánlásokat egyaránt.

A bizottság külön is szeretné felhívni az Országgyűlés figyelmét az ombudsmanok jogszabály-veleményezési tevékenységéről szóló, valamint az Országgyűlésnek megfogalmazott javaslatokról, ajánlásokról szóló részekre és reményét fejezi ki, hogy az abban foglaltak nyitott fülekre találjanak.

A bizottság örömmel vette tudomásul, hogy ez évben is nagy az érdeklődés az ombudsmanok munkája iránt, hiszen már 10 bizottság hallgatja meg őket. A beszámoló az országgyűlési biztos és általános helyettese munkájáról egyaránt beszámol azonos mélységben, fontos megállapítások és összehasonlítások, illetve összesítések által is. Ez a beszámoló alkalmat adott általános következtetések, megállapítások levonására is, tekintettel arra, hogy a beszámoló a második ombudsmani ciklus utolsó teljes évét zárja le.

A beszámoló „kézikönyv” jellege megkönnyíti az eligazodást és tájékozódást a hatóságok és a jogkövető állampolgárok számára egyaránt.

Az állampolgári jogok országgyűlési biztosa éves beszámolóját az esszenciális, absztrahált, általános tapasztalatokkal kezdte. Elmondta, hogy az elmúlt 6 évben évente átlag 6 ezer panasz érkezett, nincs hátralékuk, jelenleg mindössze kb. 500 2006. évről áthúzódott ügyük van. A választások miatt 2006. évben a panaszok száma lecsökkent 4038-ra, azonban a visszaesés nem ellensúlyozta azt a többletterhet, amely abból adódott, hogy a kiegyensúlyozott működésüket sem biztosító, engedélyezett létszámkerettel kényszerültek elvégezni a gazdasági megszorítások és reformintézkedések egyidejűsége által felvetett, súlyos alkotmányossági kérdések vizsgálatát.

Az országgyűlési biztos beszámolt a panaszok belső arányainak 2006. évi változásairól és átstrukturálódásáról. Kiemelte, hogy különösen három ügycsoportban volt jelentős emelkedés, egészségbiztosítási, nyugdíjbiztosítási és munkaügyek. Beszámolt arról is, hogy még mindig kb. 10 %-ot tesz ki a bírósági ügyekkel kapcsolatos panaszok száma. Ennek kapcsán elemezte az országgyűlési biztosok hatáskörének jelenlegi kereteit, és korlátait.

Szóbeli beszámolójában külön kitért a 2006. őszi eseményekkel kapcsolatos panaszügyekre is, illetve az ezek vizsgálatával kapcsolatos biztos hatáskörré.

Az állampolgári jogok országgyűlési biztosának általános helyettese is ciklusos, összefoglaló értékeléssel kezdte szóbeli beszámolóját. Részletesen elemezte és felhívta a bizottság figyelmét a társadalmi szolidaritás kérdésre, és a szűkös anyagi lehetőségek miatt az állami feladatvállalás olyan nagy dilemmáira, mint autópálya-építés, vagy egészségügyi ellátás korszerűsítése. Az ombdusmanok közötti hatásköri megosztás alapján részletesebben foglalkozott szóbeli kiegészítésében az általa vizsgált területekkel (lehető legmagasabb szintű egészségügyi ellátás, oktatási jogok, gyermekvédelem, rendőrség).

Ismét sajnálattal jegyezték meg az országgyűlési biztosok, hogy az általuk használt székház ügye jogilag még mindig rendezetlen, mivel az épületnek jogcím nélküli használói továbbra is. A bizottság ezért fontosnak tartotta, hogy az országgyűlési határozatban ismét, immár negyedszer szerepeljen a Kormány felkérése arra, hogy tegye meg a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy a biztosok zavartalan, nyugodt körülmények között folytathassák sokrétű és felelősségteljes szakmai munkájukat.

A bizottsági vitában az írásos anyag és szóbeli kiegészítés nyomán megfogalmazódott kérdésekre az országgyűlési biztos és helyettese kimerítő válaszokat adott saját belső munkamegosztásuk alapján kialakult szakterületekre vonatkozóan.

A hosszú vitában sok kérdés és észrevétel hangzott el a bizottsági tagok részéről. A bizottság feladat- és hatásköréből adódóan elsősorban az emberi méltósághoz fűződő jogok védelme került előtérbe, természetesen sok szó esett az esélyegyenlőség és egyenlő bánásmód követelményéről.

A vitában az egészségügyi, betegjogok, oktatási témák mellett több szó esett a halmozottan hátrányos helyzetűek (különösen a romák) esélyegyenlőségének (jogegyenlőségének) kérdéseiről, és olyan fontos vitatható emberi jogokról is, mint pl. a lakhatáshoz, hajlékhoz való jog.

A bizottsági tagok az országgyűlési biztosoknak több ajánlását is rendkívül fontosnak tartották, külön kiemelték a kötelező kamarai tagság megszűnésével kapcsolatos állásfoglalást, a külföldön tartózkodó magyar állampolgárok ügyeivel kapcsolatos állásfoglalásokat. A képviselők rákérdeztek arra, hogy az augusztus 20-ai eseményekkel kapcsolatos megállapításaikra kaptak-e választ a Miniszterelnöki Hivaltól.

Az elmúlt évekhez képest több aktuális, részben politikai, így eltérő politikai megítélés alá eső esemény is megvitatásra került. Legtöbb szó az őszi beszédéről, az október 23-ai eseményekről, illetve az annak kapcsán meginduló eljárásokkal kapcsolatos panaszokról esett. A kisebbségi vélemény képviselői feltették a kérdést, hogy miért nem jelennek meg ezek a témák nagyobb hangsúllyal és terjedelemben a beszámolóban. Véleményük szerint nemcsak az utólagos vizsgálatnak és értékelésnek van nagy jelentősége, hanem egyfajta prevenció szerepe is lehetett volna a vizsgálatoknak.

Az állampolgári jogok országgyűlési biztosának általános helyettese a kérdésre válaszolva kifejtette, hogy saját egyszemélyes jelentése még nem készült el, mivel az OBH-ba ez év márciusáig érkeztek be panaszok, és ígéretet tett, hogy ciklusa lezárulásáig, illetve a beszámoló parlamenti vitájáig elkészül jelentése. A kérdés kapcsán ismét felvetődött az országgyűlési biztosok hatásköre, illetve annak korlátai kérdése. Mindkét biztos hivatkozott arra, hogy a biztosok politikai nyilatkozatokat nem tehetnek, a parlament, és a politikai pártok tevékenységét nem vizsgálhatják. E kérdések vizsgálatakor egy kényes terület mezsgyéjén állnak, meg kell maradniuk az objektivitás, és az alkotmány, és a törvények tisztelete mezsgyéjén.

E szóbeli kiegészítés több ellenzéki képviselőt arról győzte meg, hogy nem helyett tartózkodó szavazatot adott le.

A bizottság ismét megállapította, hogy az emberi jogokkal kapcsolatos szemléletalakításban nagyon fontos szerepük van az ombudsmanoknak. A bizottság megköszönte az országgyűlési biztosok 6 éves tevékenységét, és sok sikert kívánt az általános ombudsmannak új felelősségteljes megbízatásához.

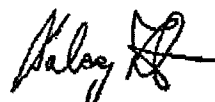
A bizottság a beszámolót támogatja – országgyűlési határozati javaslatával is – és ajánlja az Országgyűlésnek elfogadásra. (10i,1n,8t)

A bizottság többségi előadója az általános vitában: Fogarasiné Dcák Valéria alclnök (MSZP)

A bizottság kisebbségi előadója az általános vitában: Balog Zoltán elnök (Fidesz)

Budapest, 2007. április 18.

Balog Zoltán
clnök